

Základní škola Bechyně, Školní 293

**Program environmentální
výchovy**

(Školní rok 2011/2012)

Environmentální /ekologické/ vzdělávání, výchova a osvěta v dokumentech

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 16

Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

§13 Osvěta, vzdělávání a výchova veřejnosti v oblasti životního prostředí

1) Kraj v samostatné působnosti ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a dalšími ústředními orgány je povinen podporovat osvětu, výchovu a vzdělávání široké veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí se zvláštním zaměřením na výchovu dětí a mládeže.

2) Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy usiluje o to, aby byly vytvořeny podmínky pro rozvoj osvěty, výchovy a vzdělávání v oblasti životního prostředí v mezích působnosti úřadů veřejné správy.

3) Kraj v samostatné působnosti usiluje o to, aby

a) byl vytvořen a využíván systém osvojování základních poznatků a životního prostředí a jeho ochrany vycházející z principů udržitelného rozvoje a z aktivních forem výchovy, osvěty a získávání informací, zajišťování prostřednictvím státních i nestátních organizací,

b) orgány byly veřejně účinně nápomocny při zajišťování přístupu k informacím o životním prostředí.

Státní politika životního prostředí

Usnesení vlády ČR ze dne 10. ledna 2001 č. 38

V. 1. Obecné cíle Státní politiky životního prostředí: (SPŽP)

* rozvojem environmentální vzdělávání, výchovy a osvěty posilovat zájem a podporu účasti občanů v rozhodovacím procesu při řešení environmentálních problémů.

VI. Cíle SPŽP ČR a opatření v sektorových politikách – VI.11. Vzdělávací systém:

* začlenit environmentální vzdělávání do všech stupňů vzdělávací soustavy ČR (MŠMT ve spolupráci s MŽP – 12/2001)

VII. Nástroje realizace SPŽP ČR

Vzdělávací, výchovné a osvětové nástroje pro realizaci SPŽP jsou uvedeny na úrovni nástrojů právních, ekonomických, apod.

Státní politika životního prostředí je umístěna na www.eny.cz.

Bílá kniha: Národní program rozvoje vzdělávání:

kap. 1. Obecné cíle vzdělávání a výchovy

„Za jednu z životně důležitých podmínek uchování kontinuity lidské společnosti a její kultury nutno považovat výchovu k ochraně životního prostředí ve smyslu zajištění udržitelného rozvoje společnosti, kdy jde nejen o zprostředkování poznatků, ale i o vytvoření citlivého vztahu k přírodě a získávání schopností i motivace, k aktivnímu utváření zdravého životního prostředí a odstraňování chudoby v celosvětovém měřítku.“

Tento cíl je na úrovni cílů: Rozvoj lidské individuality. Zprostředkování historicky vzniklé kultury společnosti, Posilování soudržnosti společnosti (lidská práva, multikulturalita), Podpora demokracie a občanské společnosti, Výchova k partnerství, spolupráci a solidaritě v evropské i globalizující se společnosti, Zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky a prosperity společnosti, Zvyšování zaměstnatelnosti.

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Rámcový vzdělávací program (RVP) převezme funkci dosavadního standardu základního vzdělávání.

Modelové školní vzdělávací programy:

VÚ pedagogický, Asociace pedagogů ZŠ,

Waldorfská škola (transformace programu „Národní škola“), Zdravá škola, může být i Zelená škola, apod. S implementací ŠVP už nebude možno se odvolávat na osnovy, za ŠVP bude odpovědný ředitel školy – podílení autonomie škol.

Členění:

* Obecné vzdělávací cíle, kompetence

* Oblasti základního vzdělávání: charakteristiky, cíle, učivo a kompetence žáků:

- Jazyk a jazyková komunikace	- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie	- Člověk a jeho svět (1.-5. třída)
- Člověk a společnost	- Člověk a příroda
- Umění a kultura	- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce	

* Průřezová témata:

- Výchova demokratického občana	- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova	- Mediální výchova
- Interkulturní výchova	
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	

Rámcový vzdělávací program RVP je umístěn na www.vuppraha.cz, nebo: www.msmt.cz - regionální školství,

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice

Usnesení vlády ČR ze dne 23. října 2000 č. 1048

Státní program EVVO – byl přijat bez časového omezení.

Akční plán Státního programu přijat na léta 2001 až 2003

Členění:

* Veřejná správa

* Děti, mládež, pedagogičtí a odborní pracovníci

* Podniková sféra

* Informace, osvěta a poradenství pro veřejnost

Úkoly:

č. 20: Začleňovat aspekty EVVO ve smyslu trvale udržitelného rozvoje do všech nově vznikajících rámcových vzdělávacích programů.

Termín: průběžně, Zodpovědnost: MŠMT, Mze, MO, MV

č. 21: Připravit návrh pro práci metodiků EVVO z řad stávajících pedagogů a jejich další vzdělávání

Termín: 31. 12. 2001, Zodpovědnost: MŠMT

Státní program EVVO je umístěn na www.env.cz.

Preambule:

„Ekologická výchova ve smyslu přípravy občanů pro udržitelný rozvoj lidské společnosti je neodmyslitelnou součástí celkového působení školy. Ekologická výchova se netýká jen jedince, ale celé školy a jejího vztahu k okolí.“

Soubor aktivit je v souladu s plněním Zákona 123/98 Sb. O právu na informace o životním prostředí a navazující státní program EVVO, který ukládá školám zajišťovat vzdělávání a výchovu ve smyslu udržitelného rozvoje v rámci školní i mimoškolní oblasti.

Dlouhodobé cíle environmentální výchovy

1. Vést žáky k nabytí vědomostí, schopností a připravenosti ekologicky myslet a jednat. Systematicky vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti environmentální výchovy.
2. Systematicky vzdělávat pedagogické pracovníky v oblasti environmentální výchovy.
3. Vychovávat žáky k ochraně zdraví, prostředí, majetku, přírodních a kulturních hodnot Země, vytvářet a zlepšovat životní prostředí. Vychovávat ke zdravému životnímu stylu a k poznávání regionálních a místních problémů životního prostředí.
4. Intenzívně využívat internetové sítě pro výuku environmentální výchovy na škole.
5. Prezentovat ve škole modely alternativních zdrojů energie – solární zdroje energie /školní jídelna/
6. Propagovat ekologickou výchovu mezi rodiči a na veřejnosti.
7. Organizovat praktické činnosti v oblasti ekologické výchovy – částečné třídění odpadu ve třídách, péče o zeleň ve škole a v okolí školy, sběr kaštanů, papíru, sběr PET lahví.

Plán činnosti pro rok 2011/2012

Cíle projektu (čeho chceme dosáhnout):

- Prostřednictvím vzdělávání, projektů, programů v oblasti ekologické výchovy vytvářet ekologické vědomí a správné postoje u dětí i dospělých.
- Pěstovat dovednosti vytváření hodnotových orientací žáků.
- Vést učitele k zajištění kvalitní ekologické výchovy. Umožnit jejich další vzdělávání v této oblasti.
- Zlepšit poznávání přírody a vztahy k životnímu prostředí (vycházky, exkurze)
- Učit smyslovému a citovému vnímání přírody jako celku.
- Pokračovat v úpravě a údržbě školy a jejího okolí z hlediska požadavků ekologické výchovy na škole.
- Pečovat o zeleň v okolí školy, výsadba a pěstování zeleně v rámci pracovní činnosti
- Stále zlepšovat květinovou výzdobu tříd, chodeb
- Obohacovat knihovnu o ekologickou literaturu a metodické materiály k ekologické výchově.
- Pokračovat v rozvíjení spolupráce školy s jejím okolím v oblasti ekologické výchovy.
- Realizovat praktickou environmentální výchovu na škole.

Realizace projektu:

A. Část vyučovací

S využitím dodaných metodických pokynů pro jednotlivé předměty budou ekologické aspekty začleněny do všech vyučovacích předmětů. Snahou je uplatňování integračních přístupů při vyučování.

B. Část mimovyučovací

Aktivita jsou zaměřeny na praktickou environmentální výchovu, celoškolské akce a dílčí projekty 1. a 2. stupně ZŠ.

Hlavní formy realizace projektu:

- Propagace a prezentace projektu – informační nástěnky, školní relace, informace veřejnosti prostřednictvím tisku
- Seminární práce, samostatné práce žáků na dané téma
- Výukové programy
- Exkurze, tématické vycházky /následné zpracování formou protokolů či pracovních listů apod./ s důrazem na regionální hledisko
- BiO – školní kola, příprava pro okresní kola kat. D,C
- Soutěže /nástěnky, literární, výtvarné, aj./
- Přehled ekologických výročí během roku
- Práce s informacemi /tisk, média, časopisy, literatura, Internet/
- Besedy, odborné přednášky pro žáky /výživa, kosmetika, sexuální výchova, protidrogová témata/
- Kurz první pomoci a zdravotní výchovy

Praktická činnost:

péče o prostředí školy
úprava okolí školy
částečné třídění odpadů
sběr papíru
sběr kaštanů

sběr PET lahví
sběr léčivých rostlin

Garant projektu: Mgr. Jitka Radvanová

Koordinační činnost zajišťuje:

a) realizační tým učitelů 1. a 2. stupně /J.Radvanová, správce školního pozemku/

b) vedení školy

Předpokládaný přínos:

- příspěvek k šíření ekologického vědomí ve smyslu udržitelného rozvoje mezi žáky, pedagogy a veřejností

Pověření

Mgr. Jitka Radvanová

Pověřuji Vás na základě pokynu MŠMT ze dne 14. 12. 2001

**koordinací
environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na ZŠ Bechyně, Školní 293**

Vaším úkolem je:

- připravit dlouhodobý program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- každý rok vypracovávat roční program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty
- účastnit se dalšího vzdělávání pro koordinátory
- spolupracovat na integraci výuky s ostatními pedagogy
- navazovat kontakty s centry ekologické výchovy a nabízet programy ostatním vyučujícím
- podněcovat kontakty s rodiči
- organizovat a spousoorganizovat ekologické akce
- dávat návrhy a organizačně se spolupodílet na ekologizaci školy

Jan Pekař
ředitel školy

V Bechyni dne 1.září 2006

Dny významné pro životní prostředí

21. 03.	První jarní den
22. 03.	Světový den vody
23. 03.	Světový den meteorologie
01. 04.	Den ptactva
07. 04.	Světový den zdraví
21. 04.	Den proti hluku
22. 04.	Den Země
24. 04.	Den laboratorních zvířat
01. 05.	Mezinárodní den ptačího zpěvu
24. 05.	Evropský den parků
31. 05.	Světový den bez tabáku
31. 05.	Den otevírání studánek
01. 06.	Den dětí
05. 06.	Světový den životního prostředí
08. 06.	Mezinárodní den oceánů
17. 06.	Světový den boje proti suchu a rozšiřování pouští
21. 06.	Den květů
21. 06.	Letní slunovrat
16. 09.	Mezinárodní den ochrany ozónové vrstvy
19. 09.	Uklid'me svět
22. 09.	Evropský den bez aut
01. 10.	Světový den lidských sídel
04. 10.	Světový den zvířat
10. 10.	Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof
16. 10.	Světový den výživy
20. 10.	Den stromů
24. 10.	Den OSN + Den pro rozvoj informací
2. středa v říjnu pohyblivé – XI	Mezinárodní den za omezení přírodních katastrof Den bez aut – pořádají NGO
01. 11.	Bonnská úmluva
03. 11.	Den bez pesticidů
16. 11.	Den bez cigaret
12. 12.	Ramsarská úmluva
17. 12.	Úmluva o světovém dědictví
29. 12.	Mezinárodní den biologické rozmanitosti

Zdroj Zpravodaj MŽP číslo 1/2002